

บทที่ 3

ต้นทุนการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่อยู่ในขอบข่ายของการ
วิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 จำนวน 880 โรงเรียน ซึ่งเปิดทำการสอน
ในระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ชั้นอนุบาล* ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.2 ชั้นเด็กเล็กถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

---

* อนุบาล หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนการศึกษาภาค
บังคับ กลุ่มอายุ 3-5 ปี โดยจัดประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการทุก
ด้านให้เจริญเต็มตามศักยภาพ และเตรียมความพร้อมในการเรียน โดยแบ่งเป็น
3 หลักสูตร คือ

1. อนุบาลหลักสูตร 2 ปี จัดในโรงเรียนอนุบาลในเขตเมืองของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อการวิจัยและเป็นแบบอย่าง
การศึกษาหลักสูตรอนุบาล 2 ปี และจัดในชนบทที่มีความพร้อม (อนุบาลชนบท)
2. อนุบาลหลักสูตร 1 ปี (ชั้นเด็กเล็กเต็ม) จัดในโรงเรียนประถม
ศึกษาในชนบทของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. บริบาลศึกษาหลักสูตร 3 ปี จัดในโรงเรียนอนุบาลในเมืองของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อการวิจัยทดลองเท่านั้น

การศึกษาในระดับชั้นอนุบาลและเด็กเล็กจัดว่าเป็นการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในระดับก่อนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินี้ มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ¹

ประการที่ 1 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งปรากฏว่า เด็กในชนบทไม่สามารถเรียนทันตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เนื่องจากเด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่ขาดความพร้อมในการเข้าเรียน จึงเป็นปัญหาทางด้านการเรียนการสอน ทำให้มีการซ้ำชั้นในอัตราที่ค่อนข้างสูงมาก จากสถิติปี 2524 มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซ้ำชั้นโดยเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 19 บางท้องที่สูงถึงร้อยละ 35 จากการศึกษาข้อมูลพบว่าเด็กนักเรียนที่ซ้ำชั้นส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อม (ทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ) ก่อนเข้าเรียนแทบทั้งสิ้น และเมื่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีการดำเนินงานทางด้านการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ 1 ปี (ชั้นเด็กเล็ก) ซึ่งแม้จะไม่สามารถดำเนินการได้ทุกท้องที่ก็ตาม แต่ปรากฏว่าอัตราการซ้ำชั้นของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ลดลง ดังสถิติปีการศึกษา 2527 อัตราการซ้ำชั้นเหลือเพียงร้อยละ 12 ซึ่งก็ยังเป็นอัตราที่ไม่น่าพอใจ นับว่ายังคงมีอัตราการซ้ำชั้นอยู่ จำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในอันดับต่อไป

ประการที่ 2 เพื่อช่วยลดความไม่เสมอภาคทางด้านบริการของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดบริการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก เพื่อให้มีการพัฒนาเด็กเริ่มตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา โดยการพัฒนาที่ถูกหลักวิชาการและ

---

¹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา (กรุงเทพ ฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย, 2529), หน้า 5-6.

หลักจิตวิทยา การดำเนินงานเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็กนี้ มีหน่วยงานของ
รัฐและเอกชนหลายแห่งจัดอยู่แล้วในขณะนี้ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน
กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร กรมอนามัย กรมการศาสนา โรงเรียน
อนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กของเอกชน เป็นต้น

จากข้อมูลสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2528 ปรากฏว่า การพัฒนาและ
เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาระดับนี้ ทุกหน่วยงานใน
กระทรวงศึกษาธิการยังดำเนินการร่วมกันได้เพียงร้อยละ 30 ของเด็กกลุ่มอายุ
4-5 ปี ซึ่งนับว่ายังเป็นจำนวนที่น้อยมาก เมื่อพิจารณาในแง่ความสำคัญแล้ว
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน
อื่นมากขึ้น เพราะเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมมากที่สุดหน่วยงานหนึ่งและสามารถ
ประหยัดงบประมาณในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย ทั้งเป็น
ระบบการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องสอดคล้องกับการดำเนินการประถมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ
จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาต่อไป ในปีงบประมาณ 2529 สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาได้
ประมาณร้อยละ 21 ของเด็กกลุ่มอายุ 4-5 ปี โดยยึดนโยบายตามแผนพัฒนาการ
ศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ฉบับที่ 5 เป็นหลัก ได้เน้น
เป้าหมายในพื้นที่ที่มีปัญหาทางภาษาและพื้นที่ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจตามนโยบาย
พัฒนาชนบทแห่งชาติ

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้จากการสุ่ม
ตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 โดยดำเนินการแบ่งโรงเรียนประถมศึกษาตาม
เกณฑ์การแบ่งขนาดของโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติในปีการศึกษา 2532 แล้วทำการสุ่มแบบง่ายร้อยละ 10 ของโรงเรียน
ในแต่ละขนาด ได้โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 89 โรงเรียน
แต่เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาตินอกจากจะเปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษาแล้ว ในบางโรงเรียนยังเปิดทำการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวในการวิจัยนี้จึงได้แยกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งคือกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษาเท่านั้น และกลุ่มที่สองคือกลุ่มโรงเรียนที่เปิดทำการสอนทั้งในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา โดยใช้สถิติการศึกษาปีการศึกษา 2532 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มโรงเรียนซึ่งผลของตัวอย่างที่ได้รับจากการวิจัย จำนวน 86 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.63 ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย สามารถแยกออกเป็นกลุ่มได้ดังตารางที่ 2 หน้า 28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างที่ได้รับจากการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดของโรงเรียน					รวม
	เล็กมาก <60	เล็ก 61-120	กลาง 121-300	ใหญ่ 301-720	ใหญ่มาก >721	
ขนาดตัวอย่าง (10%)	2	13	43	21	10	89
ตัวอย่างที่ได้รับจากการวิจัย	2	10	43	21	10	86
กลุ่มที่ 1	1	2	9	2	3	17
กลุ่มที่ 2	1	8	34	19	7	69

จากขนาดตัวอย่างในการวิจัยที่ได้รับในแต่ละกลุ่ม ถ้านำมาเทียบอัตราส่วนกับจำนวนประชากร ซึ่งสามารถแยกออกเป็นประชากรในกลุ่มที่ 1 จำนวน 172² โรงเรียน ประชากรในกลุ่มที่ 2 จำนวน 708³ โรงเรียน จะเห็นว่า

² กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สถิติการประถมศึกษา 2532 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533), หน้า 4-6.

³ เรื่องเดียวกัน

ตัวอย่างประชากรที่ได้รับในกลุ่มที่ 1 คิดเทียบอัตราส่วนได้เท่ากับร้อยละ 9.88 ของประชากรในกลุ่มที่ 1 และตัวอย่างประชากรในกลุ่มที่ 2 เท่ากับร้อยละ 9.75 ของประชากรในกลุ่มที่ 2

ต้นทุนการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1

ต้นทุนการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 ได้จากแบบสอบถามที่ทางโรงเรียนส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลรายจ่ายของโรงเรียนที่ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายโดยตรง เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าครุภัณฑ์ เป็นต้น จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 คือในเขตจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นยังไม่สามารถใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนการศึกษารายหัวได้ในทันที จะต้องทำการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นข้อมูลเฉพาะในส่วนของการประถมศึกษาก่อน ดังนั้นรายจ่ายต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมได้จะหารด้วยจำนวนนักเรียนรวมของโรงเรียนแต่ละขนาดเพื่อหารายจ่ายเฉลี่ยต่อหัว แล้วคูณด้วยจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดนั้น ๆ ในปีเดียวกัน ผลของข้อมูลที่ทำการปรับปรุงแล้ว สามารถสรุปได้ดังนี้

รายจ่ายดำเนินการ หมายถึง รายจ่ายที่เป็นรายจ่ายประจำในการดำเนินการผลิตนักเรียนประถมศึกษา ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และรายจ่ายอื่น

รายจ่ายดำเนินการจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 จำแนกตามหมวดรายจ่ายและขนาดของโรงเรียน แสดงไว้ในตารางที่ 3-8 หน้า 30-35

ตารางที่ 3 แสดงรายจ่ายค่าเงินการจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามหมวดรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2530

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	เงินเดือนและ ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	ค่า สาธารณูปโภค	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น	รวมรายจ่าย ค่าเงินการ
เล็กมาก	1	1	293,850.-	-	16,983.-	-	-	-	310,833.-
	2	1	276,416.60	-	6,027.74	2,352.85	-	-	284,797.19
	รวม	2	570,266.60	-	23,010.74	2,352.85	-	-	595,630.19
เล็ก	1	2	665,880.-	-	29,976.-	2,206.32	17,000.-	-	715,062.32
	2	8	2,880,443.21	-	110,418.20	12,783.48	22,696.54	6,524.14	3,032,865.57
	รวม	10	3,546,323.21	-	140,394.20	14,989.80	39,696.54	6,524.14	3,747,927.89
กลาง	1	9	4,645,516.53	-	140,021.60	23,699.42	6,487.83	4,620.12	4,820,345.50
	2	34	18,354,572.26	-	643,854.11	93,069.79	86,651.77	21,342.54	19,199,490.47
	รวม	43	23,000,088.79	-	783,875.71	116,769.21	93,139.60	25,962.66	24,019,835.97
ใหญ่	1	2	3,092,155.-	-	50,734.20	8,067.70	2,300.-	-	3,153,256.90
	2	19	22,964,331.52	-	781,001.34	202,671.13	46,134.87	14,053.92	24,008,192.78
	รวม	21	26,056,486.52	-	831,735.54	210,738.83	48,434.87	14,053.92	27,161,449.68
ใหญ่มาก	1	3	8,540,592.-	-	520,232.05	82,872.74	-	-	9,143,696.79
	2	7	25,515,129.95	-	922,384.37	333,195.71	8,900.64	-	26,779,610.67
	รวม	10	34,055,721.95	-	1,442,616.42	416,068.45	8,900.64	-	35,923,307.46

ตารางที่ 4 แสดงรายจ่ายค่าเงินการจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำนวนตามหมวดรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2531

หน่วย : บาท

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มที่	จำนวนโรงเรียน	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทนวิทยากรและวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น	รวมรายจ่ายค่าเงินการ
เล็กมาก	1	1	297,840.-	-	10,285.-	-	-	-	308,125.-
	2	1	271,989.47	-	5,115.79	2,186.87	6,315.79	6,315.79	291,923.71
	รวม	2	569,829.47	-	15,400.79	2,186.87	6,315.79	6,315.79	600,048.71
เล็ก	1	2	762,730.-	-	32,801.-	2,422.07	1,000.-	-	798,953.07
	2	8	2,723,217.54	-	118,623.46	14,501.57	7,313.35	-	2,863,655.92
	รวม	10	3,485,947.54	-	151,424.46	16,923.64	8,313.35	-	3,662,608.99
กลาง	1	9	4,873,531.60	-	164,872.63	33,093.79	1,961.81	4,610.24	5,078,070.07
	2	34	19,040,987.84	-	624,995.15	101,935.48	43,367.67	25,651.07	19,836,937.21
	รวม	43	23,914,519.44	-	789,867.78	135,029.27	45,329.48	30,261.31	24,915,007.28
ใหญ่	1	2	3,183,304.-	-	57,189.30	19,613.65	-	-	3,260,106.95
	2	19	23,792,323.03	-	727,304.72	223,351.28	11,112.68	11,823.89	24,765,915.60
	รวม	21	26,975,627.03	-	784,494.02	242,964.93	11,112.68	11,823.89	28,026,022.55
ใหญ่มาก	1	3	9,277,433.-	-	545,577.75	102,032.86	-	-	9,925,043.61
	2	7	27,686,749.96	-	996,180.72	385,457.33	-	-	29,068,388.01
	รวม	10	36,964,182.96	-	1,541,758.47	487,490.19	-	-	38,993,431.62

ตารางที่ 5 แสดงรายจ่ายค่าเงินการจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำนวนตามหมวดรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2532

หน่วย : บาท

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มที่	จำนวนโรงเรียน	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทนให้สอนและวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น	รวมรายจ่ายค่าเงินการ
เล็กมาก	1	1	327,840.-	-	10,132.-	-	-	-	337,972.-
	2	1	327,697.50	-	5,554.50	2,123.81	45.-	-	335,420.81
	รวม	2	655,537.50	-	15,686.50	2,123.81	45.-	-	673,392.81
เล็ก	1	2	899,055.-	-	24,492.-	4,371.64	500.-	-	928,418.64
	2	8	2,974,671.06	-	119,093.27	17,145.65	4,920.77	-	3,115,830.75
	รวม	10	3,873,726.06	-	143,585.27	21,517.29	5,420.77	-	4,044,249.39
กลาง	1	9	6,513,265.46	-	181,027.77	47,788.41	3,431.54	4,521.29	6,750,034.47
	2	34	21,804,269.57	-	704,845.38	106,703.80	24,136.04	20,633.85	22,660,588.64
	รวม	43	28,317,535.03	-	885,873.15	154,492.21	27,567.58	25,155.14	29,410,623.11
ใหญ่	1	2	4,004,562.48	-	67,845.40	12,023.45	-	-	4,084,431.33
	2	19	28,175,843.93	-	863,781.53	230,906.50	6,283.79	8,275.96	29,285,091.71
	รวม	21	32,180,406.41	-	931,626.93	242,929.95	6,283.79	8,275.96	33,369,523.04
ใหญ่มาก	1	3	11,184,363.-	-	703,278.-	98,622.42	2,000.-	-	11,988,263.42
	2	7	31,560,208.47	-	1,379,279.32	412,899.10	-	4,493.38	33,356,880.27
	รวม	10	42,744,571.47	-	2,082,557.32	511,521.52	2,000.-	4,493.38	45,345,143.69

ตารางที่ 6 แสดงรายจ่ายค่าเงินการจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามหมวดรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2530

หน่วย : บาท

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มที่	จำนวนโรงเรียน	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทนให้สอนและวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น	รวมรายจ่ายค่าเงินการ
เล็กมาก	1	1	-	-	8,000.-	-	-	-	8,000.-
	2	1	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2	-	-	8,000.-	-	-	-	8,000.-
เล็ก	1	2	-	-	-	-	9,000.-	-	9,000.-
	2	8	-	-	191.79	-	-	-	191.79
	รวม	10	-	-	191.79	-	9,000.-	-	9,191.79
กลาง	1	9	-	5,695.67	-	-	-	-	5,695.67
	2	34	-	7,438.86	204,929.19	-	21,076.80	7,936.61	241,381.46
	รวม	43	-	13,134.53	204,929.19	-	21,076.80	7,936.61	247,077.13
ใหญ่	1	2	-	-	5,603.-	-	-	2,989.-	8,592.-
	2	19	-	13,472.42	1,291,397.37	-	5,682.74	9,773.25	1,320,325.78
	รวม	21	-	13,472.42	1,297,000.37	-	5,682.74	12,762.25	1,328,917.78
ใหญ่มาก	1	3	-	-	1,421.84	-	-	-	1,421.84
	2	7	-	161,279.60	2,286,038.07	-	8,279.04	52,514.67	2,508,111.38
	รวม	10	-	161,279.60	2,287,459.91	-	8,279.04	52,514.67	2,509,533.22

ตารางที่ 7 แสดงรายจ่ายค่าเงินการจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามหมวดรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2531

หน่วย : บาท

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มที่	จำนวนโรงเรียน	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทนให้สอนและวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น	รวมรายจ่ายค่าเงินการ
เล็กมาก	1	1	-	-	8,000.-	-	-	-	8,000.-
	2	1	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2	-	-	8,000.-	-	-	-	8,000.-
เล็ก	1	2	-	-	-	-	-	-	-
	2	8	-	-	5,872.41	-	-	-	5,872.41
	รวม	10	-	-	5,872.41	-	-	-	5,872.41
กลาง	1	9	-	5,657.54	2,533.45	-	-	-	8,190.99
	2	34	-	7,399.42	216,679.10	-	17,265.26	8,708.66	250,052.44
	รวม	43	-	13,056.96	219,212.55	-	17,265.26	8,708.66	258,243.43
ใหญ่	1	2	-	-	2,265.-	-	-	5,220.-	7,485.-
	2	19	-	15,516.66	1,705,774.94	-	1,969.75	20,181.76	1,743,443.11
	รวม	21	-	15,516.66	1,708,039.94	-	1,969.75	25,401.76	1,750,928.11
ใหญ่มาก	1	3	-	-	16,956.15	-	-	749,149.54	766,105.69
	2	7	-	210,007.73	2,646,038.37	-	791.25	28,965.99	2,885,803.34
	รวม	10	-	210,007.73	2,662,994.52	-	791.25	778,115.53	3,651,909.03

ตารางที่ 8 แสดงรายจ่ายค่าดำเนินการจากเงินนอกงบประมาณ จำนวนตามหมวดรายจ่าย และขนาดของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2532

หน่วย : บาท

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มที่	จำนวนโรงเรียน	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	ค่า สาธารณูปโภค	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น	รวมรายจ่าย ค่าเงินการ
เล็กมาก	1	1	-	-	8,000.-	-	-	-	8,000.-
	2	1	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2	-	-	8,000.-	-	-	-	8,000.-
เล็ก	1	2	-	-	-	-	21,000.-	-	21,000.-
	2	8	-	-	396.07	-	-	-	396.07
	รวม	10	-	-	396.07	-	21,000.-	-	21,396.07
กลาง	1	9	-	5,796.52	208.67	-	-	-	6,005.19
	2	34	-	8,705.63	373,232.17	-	12,042.79	6,208.78	400,189.37
	รวม	43	-	14,502.15	373,440.84	-	12,042.79	6,208.78	406,194.56
ใหญ่	1	2	-	-	6,536.-	-	-	5,156.-	11,692.-
	2	19	-	26,411.51	2,304,890.29	-	920.33	-	2,332,222.13
	รวม	21	-	26,411.51	2,311,426.29	-	920.33	5,156.-	2,343,914.13
ใหญ่มาก	1	3	-	-	-	-	-	722,484.82	722,484.82
	2	7	-	234,709.32	2,898,496.60	-	2,866.25	55,962.82	3,192,034.99
	รวม	10	-	234,709.32	2,898,496.60	-	2,866.25	778,447.64	3,914,519.81

รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่จ่ายเป็นสวัสดิการให้แก่
ข้าราชการและลูกจ้างของโรงเรียน ได้แก่ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว
เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยการศึกษาบุตร เงินค่ารักษาพยาบาล

รายจ่ายงบกลางจำแนกตามขนาดของโรงเรียนระหว่างปีงบประมาณ
2530-2532 แสดงไว้ในตารางที่ 9 หน้า 37

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงรายจ่ายงบกลาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระหว่าง
ปีงบประมาณ 2530-2532

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	2530	2531	2532
เล็กมาก	1	1	6,000.-	9,291.-	3,455.-
	2	1	13,528.34	13,200.-	11,580.38
	รวม	2	19,528.34	22,491.-	15,035.38
เล็ก	1	2	30,387.06	30,352.23	24,555.23
	2	8	161,530.87	167,590.16	132,612.56
	รวม	10	191,917.93	197,942.39	157,167.79
กลาง	1	9	356,881.90	363,827.52	303,596.71
	2	34	1,037,351.78	1,064,515.92	1,038,657.28
	รวม	43	1,394,233.68	1,428,343.44	1,342,253.99
ใหญ่	1	2	169,697.91	166,531.16	195,234.97
	2	19	2,161,617.26	1,172,575.63	1,149,856.79
	รวม	21	2,331,315.17	1,339,106.79	1,345,091.76
ใหญ่มาก	1	3	493,482.26	358,794.50	440,632.25
	2	7	824,051.97	816,397.47	808,223.65
	รวม	10	1,317,534.23	1,175,191.97	1,248,855.90

รายจ่ายลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์ และค่าสิ่งก่อสร้าง ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้มีอายุการใช้งานนานกว่า 1 ปี ดังนั้น การหารายจ่ายลงทุนประจำปีจะใช้ค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างเป็นรายจ่ายลงทุน

มูลค่าของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและปีงบประมาณ แสดงไว้ในตารางที่ 10-13 หน้า 39-42

ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและปีงบประมาณ แสดงไว้ในตารางที่ 14-15 หน้า 43-44

ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณ ในตารางที่ 14-15 ได้จากการนำเอามูลค่าของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณในตารางที่ 10-13 หน้า 39-42 หารด้วยอายุการใช้งานและจำนวนนักเรียนรวมของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เฉพาะที่ตอบแบบสอบถามในส่วนของรายจ่ายลงทุน เพื่อหาค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างเฉลี่ย แล้วจึงคูณด้วยจำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 86 โรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม บางโรงเรียนมิได้ให้ข้อมูลในส่วนของรายจ่ายลงทุนเนื่องจากไม่สามารถหาข้อมูลได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเทียบหารายจ่ายลงทุนเฉพาะในส่วนของการประถมศึกษาของ 86 โรงเรียน เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1

ตารางที่ 10 แสดงมูลค่าครุภัณฑ์ของโรงเรียนที่จัดซื้อจาก
เงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียนและปีงบประมาณ

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	มูลค่าครุภัณฑ์		
			2530	2531	2532
เล็กมาก	1	-	-	-	-
	2	1	13,750	13,750	13,750
	รวม	1	13,750	13,750	13,750
เล็ก	1	2	24,440	26,240	30,340
	2	5	15,848	15,848	24,228
	รวม	7	40,288	42,088	54,568
กลาง	1	4	17,970	26,740	38,340
	2	27	270,966	355,246	428,192
	รวม	31	288,936	381,986	466,532
ใหญ่	1	2	115,095	115,095	115,095
	2	16	186,955	247,120	261,670
	รวม	18	302,050	362,215	376,765
ใหญ่มาก	1	3	34,618	40,772	40,772
	2	6	128,414	179,908	218,304
	รวม	9	163,032	220,680	259,076

ตารางที่ 11 แสดงมูลค่าครุภัณฑ์ของโรงเรียนที่จัดซื้อจาก
เงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียนและปีงบประมาณ

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	มูลค่าครุภัณฑ์		
			2530	2531	2532
เล็กมาก	1	1	-	-	-
	2	1	-	-	-
	รวม	2	-	-	-
เล็ก	1	2	-	-	-
	2	4	-	-	-
	รวม	6	-	-	-
กลาง	1	7	9,710	11,860	11,860
	2	16	96,610	129,080	156,215
	รวม	23	106,320	140,940	168,075
ใหญ่	1	2	146,746	154,531	154,531
	2	11	217,022	250,239	265,053
	รวม	13	363,768	404,770	419,584
ใหญ่มาก	1	1	266,399	319,863	415,943
	2	6	-	-	-
	รวม	7	266,399	319,863	415,943

ตารางที่ 12 แสดงมูลค่าสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน อายุการใช้งาน และปีงบประมาณ

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	มูลค่าสิ่งก่อสร้าง					
			อายุการใช้งาน 20 ปี			อายุการใช้งาน 30 ปี		
			2530	2531	2532	2530	2531	2532
เล็กมาก	1	1	141,350	141,350	141,350	3,800	3,800	3,800
	2	1	30,000	30,000	30,000	15,000	15,000	15,000
	รวม	2	171,350	171,350	171,350	18,800	18,800	18,800
เล็ก	1	2	495,000	495,000	495,000	1,645,000	1,645,000	1,645,000
	2	8	1,417,050	1,417,050	1,417,050	3,936,285	3,936,285	3,936,285
	รวม	10	1,912,050	1,912,050	1,912,050	5,581,285	5,581,285	5,581,285
กลาง	1	9	3,488,130	3,488,130	3,488,130	3,834,550	3,834,550	3,834,550
	2	34	17,950,290	17,950,290	17,950,290	20,321,686	20,321,686	20,321,686
	รวม	43	21,438,420	21,438,420	21,438,420	24,156,236	24,156,236	24,156,236
ใหญ่	1	2	333,000	333,000	333,000	1,750,967	1,750,967	1,750,967
	2	19	14,739,902	14,739,902	14,739,902	28,680,711	28,680,711	28,680,711
	รวม	21	15,072,902	15,072,902	15,072,902	30,431,678	30,431,678	30,431,678
ใหญ่มาก	1	2	1,566,000	1,566,000	1,566,000	18,786,000	18,786,000	18,786,000
	2	7	3,656,966	3,656,966	3,656,966	55,522,053	55,522,053	55,522,053
	รวม	9	5,222,966	5,222,966	5,222,966	74,308,053	74,308,053	74,308,053

ตารางที่ 13 แสดงมูลค่าสิ่งก่อสร้างจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
อายุการใช้งาน และปีงบประมาณ

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	มูลค่าสิ่งก่อสร้าง					
			อายุการใช้งาน 20 ปี			อายุการใช้งาน 30 ปี		
			2530	2531	2532	2530	2531	2532
เล็กมาก	1	1	-	-	-	-	-	-
	2	1	-	-	-	-	-	-
	รวม	2	-	-	-	-	-	-
เล็ก	1	2	-	-	-	3,000	3,000	3,000
	2	6	-	-	-	39,241	39,241	39,241
	รวม	8	-	-	-	42,241	42,241	42,241
กลาง	1	7	49,383	49,383	49,383	72,610	72,610	72,610
	2	19	32,579	32,579	32,579	1,117,209	1,117,209	1,117,209
	รวม	26	81,962	81,962	81,962	1,189,819	1,189,819	1,189,819
ใหญ่	1	2	100,000	100,000	100,000	299,730	299,730	299,730
	2	16	870,000	870,000	870,000	1,645,564	1,645,564	1,645,564
	รวม	18	970,000	970,000	970,000	1,945,294	1,945,294	1,945,294
ใหญ่มาก	1	1	-	-	-	-	-	-
	2	6	556,450	556,450	556,450	138,803	138,803	138,803
	รวม	7	556,450	556,450	556,450	138,803	138,803	138,803

ตารางที่ 14 แสดงค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จำแนกตามขนาดของโรงเรือน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรือน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรือน	2530			2531			2532		
			ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม	ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม	ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม
เล็กมาก	1	1	-	7,194.17	7,194.17	-	7,194.17	7,194.17	-	7,194.17	7,194.17
	2	1	2,386.79	1,735.85	4,122.64	2,171.05	1,578.95	3,750.-	2,062.50	1,500.-	3,562.50
	รวม	2	2,386.79	8,930.02	11,316.81	2,171.05	8,773.12	10,944.17	2,062.50	8,694.17	10,756.67
เล็ก	1	2	4,888.-	79,583.33	84,471.33	5,248.-	79,583.33	84,831.33	6,068.-	79,583.33	85,651.33
	2	8	4,492.17	179,847.35	184,339.52	4,150.49	173,853.04	178,003.53	5,857.66	165,166.23	171,023.89
	รวม	10	9,380.17	259,430.68	268,810.85	9,398.49	253,436.37	262,834.86	11,925.66	244,749.56	256,675.22
กลาง	1	9	8,479.-	302,224.83	310,703.83	12,713.69	302,224.83	314,938.52	19,363.51	302,224.83	321,588.34
	2	34	62,958.43	1,401,686.71	1,464,645.14	82,159.14	1,397,785.13	1,479,944.27	95,426.10	1,360,484.71	1,455,910.81
	รวม	43	71,437.43	1,703,911.54	1,775,348.97	94,872.83	1,700,009.96	1,794,882.79	114,789.61	1,662,709.54	1,777,499.15
ใหญ่	1	2	23,019.-	75,015.57	98,034.57	23,019.-	75,015.57	98,034.57	23,019.-	75,015.57	98,034.57
	2	19	39,399.28	1,496,449.05	1,535,848.33	52,375.77	1,505,117.34	1,557,493.11	53,562.80	1,461,341.85	1,514,904.65
	รวม	21	62,418.28	1,571,464.62	1,633,882.90	75,394.77	1,580,132.91	1,655,527.68	76,581.80	1,536,357.42	1,612,939.22
ใหญ่มาก	1	3	6,923.60	938,350.02	945,273.62	8,154.40	955,648.63	963,803.03	8,154.40	955,814.46	963,968.86
	2	7	27,971.48	1,810,019.05	1,837,990.53	39,621.70	1,812,990.95	1,852,612.65	49,719.68	1,827,532.88	1,877,252.56
	รวม	10	34,895.08	2,748,369.07	2,783,264.15	47,776.10	2,768,639.58	2,816,415.68	57,874.08	2,783,347.34	2,841,221.42

ตารางที่ 15 แสดงค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างจากเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรือน ระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532

หน่วย : บาท

ขนาดของ โรงเรือน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรือน	2530			2531			2532		
			ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม	ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม	ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม
เล็กมาก	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เล็ก	1	2	-	100.-	100.-	-	100.-	100.-	-	100.-	100.-
	2	8	-	1,593.87	1,593.87	-	1,591.49	1,591.49	-	1,475.36	1,475.36
	รวม	10	-	1,693.87	1,693.87	-	1,691.49	1,691.49	-	1,575.36	1,575.36
กลาง	1	9	2,539.76	6,403.20	8,942.96	3,102.27	6,384.33	9,486.60	3,050.26	6,655.86	9,706.12
	2	34	35,185.50	60,686.66	95,872.16	47,672.44	62,325.96	109,998.40	56,357.71	60,755.61	117,113.32
	รวม	43	37,725.26	67,089.86	104,815.12	50,774.71	68,710.29	119,485.-	59,407.97	67,411.47	126,819.44
ใหญ่	1	2	29,349.20	14,991.-	44,340.20	30,906.20	14,991.-	45,897.20	30,906.20	14,991.-	45,897.20
	2	19	62,580.36	105,325.13	167,905.49	72,023.25	105,386.71	177,409.96	74,538.84	102,112.48	176,651.32
	รวม	21	91,929.56	120,316.13	212,245.69	102,929.45	120,377.71	223,307.16	105,445.04	117,103.48	222,548.52
ใหญ่มาก	1	3	169,941.68	-	169,941.68	214,422.23	-	214,422.23	276,689.08	-	276,689.08
	2	7	-	32,533.78	32,533.78	-	32,582.93	32,582.93	-	32,729.93	32,729.93
	รวม	10	169,941.68	32,533.78	202,475.46	214,422.23	32,582.93	247,005.16	276,689.08	32,729.93	309,419.01

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียน ระหว่างปีงบประมาณ
2530-2532

หน่วย : คน

ขนาดของ โรงเรียน	กลุ่ม ที่	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา			จำนวนนักเรียน ระดับประถมศึกษา			จำนวนนักเรียนรวม		
			2530	2531	2532	2530	2531	2532	2530	2531	2532
เล็กมาก	1	1	-	-	-	53	43	33	53	43	33
	2	1	7	12	13	46	45	39	53	57	52
	รวม	2	7	12	13	99	88	72	106	100	85
เล็ก	1	2	-	-	-	173	170	166	173	170	166
	2	8	73	92	128	591	567	573	664	659	701
	รวม	10	73	92	128	764	737	739	837	829	867
กลาง	1	9	31	33	-	1,793	1,695	1,601	1,824	1,728	1,601
	2	34	782	804	945	6,328	6,345	5,996	7,110	7,149	6,941
	รวม	43	813	837	945	8,121	8,040	7,597	8,934	8,877	8,542
ใหญ่	1	2	-	-	-	958	953	949	958	953	949
	2	19	1,121	1,081	1,313	8,534	8,659	8,282	9,655	9,740	9,595
	รวม	21	1,121	1,081	1,313	9,492	9,612	9,231	10,613	10,693	10,544
ใหญ่มาก	1	3	-	-	-	3,499	3,573	3,499	3,499	3,573	3,499
	2	7	1,185	1,184	1,064	9,594	9,731	9,437	10,779	10,915	10,501
	รวม	10	1,185	1,184	1,064	13,093	13,304	12,936	14,278	14,488	14,000

ตารางที่ 16 หน้า 45 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับ การศึกษาและขนาดของโรงเรียนระหว่างปีงบประมาณ 2530-2532 จะเห็นได้ ว่าโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 เปิดทำการสอนนักเรียน 2 ระดับการศึกษา คือ ระดับก่อนประถมศึกษา (ชั้นอนุบาลและชั้นเด็กเล็ก) และระดับประถมศึกษา ซึ่ง ในขณะนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพยายามที่จะ ส่งเสริมให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเปิดทำการสอนนักเรียนในระดับ ก่อนประถมศึกษาหรือก่อนการศึกษาภาคบังคับให้มากขึ้น แต่เนื่องจากโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขต การศึกษา 1 ในบางแห่งยังไม่มีความพร้อมที่จะเปิดทำการสอนเด็กในระดับ ก่อนการศึกษาภาคบังคับ จึงเปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษาเพียงแค่ระดับ เดียว

ในการวิจัยนี้จึงได้แบ่งโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษา เพียงแค่ระดับเดียว และกลุ่มที่ 2 คือโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดทำการสอนทั้ง ในระดับประถมศึกษาและระดับก่อนประถมศึกษาโดยใช้สถิติการศึกษาปีการศึกษา 2532 เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มโรงเรียนดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นของบทที่ 3 เพื่อศึกษาว่าต้นทุนการศึกษารายหัวของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 1 ในแต่ละกลุ่มของโรงเรียนที่มี ขนาดเท่ากันจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ จากตารางที่ 16 จะสังเกตเห็นว่า ใน ปีการศึกษา 2530 และ 2531 โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มที่ 1 ของโรงเรียน ขนาดกลางมีนักเรียนระดับก่อนการศึกษาภาคบังคับจำนวน 31 คน และ 33 คน ตามลำดับ ในขณะที่โรงเรียนในกลุ่มที่ 1 ของโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ไม่มีนักเรียน ระดับก่อนการศึกษาภาคบังคับเลย ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าว กำลังอยู่ในระหว่างทดลองเปิดสอนนักเรียนในระดับก่อนการศึกษาภาคบังคับ และ

เนื่องจากโรงเรียนยังไม่มีความพร้อมเพียงพอในการเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว จึงได้ยกเลิกไปในปีการศึกษา 2532 ดังนั้นในการหาต้นทุนการศึกษาของ โรงเรียนดังกล่าว จึงใช้วิธีปันส่วนเช่นเดียวกับโรงเรียนในกลุ่มที่ 2

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนในระดับก่อนการศึกษา ภาคบังคับของโรงเรียนในแต่ละขนาด มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบอัตราส่วน กับจำนวนนักเรียนรวมของโรงเรียนในกลุ่มเดียวกันและขนาดเดียวกัน คือมีอัตรา ส่วนระหว่างร้อยละ 10-25 ของจำนวนนักเรียนรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย